

4. Деякі питання електронної системи охорони здоров'я: Постанова КМУ від 25 квітня 2018 р. № 411 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1671-2020-%D1%80>

5. Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я : Постанова КМУ від 14 липня 2021 р. № 725 URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/725-2021-%D0%BF#Text>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-434-7-21>

Яніцька Л. В.

*кандидат біологічних наук, доцентка,
завідувачка кафедри медичної біохімії та молекулярної біології
Національного медичного університету імені О. О. Богомольця*

Стеченко О. В.

*кандидат хімічних наук, доцент,
доцент кафедри медичної біохімії та молекулярної біології
Національного медичного університету імені О. О. Богомольця*

Постернак Н. О.

*кандидат педагогічних наук,
асистент кафедри медичної біохімії та молекулярної біології
Національного медичного університету імені О. О. Богомольця*

**МОНІТОРИНГ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНОВАЦІЙ НАВЧАЛЬНИХ
ПРОГРАМ З МЕДИЧНОЇ БІОХІМІЇ: РІВЕНЬ КАФЕДРИ**

Університетська спільнота НМУ імені О.О. Богомольця перебуває у постійному пошуку шляхів удосконалення освітнього процесу [1]. В контексті окремих навчальних дисциплін зміни навчальних планів та програм підготовки здобувачів не завжди є однозначними. Так, з 2019 по 2022 рр. відбулось суттєве зменшення кількості годин з біологічної хімії в освітньо-професійних програмах (ОПП) та навчальних планів підготовки здобувачів за спеціальностями 221 «Стоματοлогія», 222 «Медицина» та 228 «Педіатрія», в результаті чого дисципліна «Біологічна та біоорганічна хімія» викладалась впродовж лише двох семестрів, замість трьох.

Після коригування у 2022 році освітньо-професійних програм (ОПП) у 2022/2023 навчальному році здобувачі 1-го року навчання спеціальностей 221 «Стоматологія», 222 «Медицина» та 228 «Педіатрія» повернулись до вивчення дисципліни впродовж трьох семестрів – одного на першому курсі та ще двох семестрів – на другому. Дисципліна з оновленою назвою «Медична біохімія» («Медична біохімія, в т. ч. біохімія ротової порожнини» для спеціальності «Стоматологія») поглинула години та деякі теми з медичної хімії на першому курсі навчання.

В літню сесію 2024 року категорія здобувачів вищої медичної освіти, що навчалась за оновленими навчальними програмами та розробленими навчально-методичними комплексами, завершила вивчення дисципліни та успішно склала після 2-го року навчання семестровий іспит.

Метою нашого дослідження став моніторинг ефективності запроваджених змін навчальних планів та навчальних програм з медичної біохімії для здобувачів вищої медичної освіти за спеціальностями «Медицина», «Педіатрія» та «Стоматологія» та перевірка дієвості підходів щодо удосконалення навчально-методичного забезпечення викладання дисципліни, особливо матеріалів для забезпечення самостійної роботи здобувачів [2]. Для цього було проведено анонімне анкетування з використанням застосунку Google Forms, в якому взяли участь 237 здобувачів вищої медичної освіти (149 – спеціальності «Стоматологія», 62 – «Медицина» та 26 – «Педіатрія»).

Результати опитування засвідчили, що очікування щодо змісту та користі вивчення медичної біохімії у здобувачів різних спеціальностей були приблизно однаковими: «що це буде цікаво», «що буде важкий предмет», «що буде дуже корисний предмет» тощо.

На питання «Чи ваші очікування від опанування медичної біохімії виправдалися?» 83,8% здобувачів-медиків, 84,6% здобувачів-педіатрів та 79,9% здобувачів-стоматологів відповіли ствердно («так» та «скоріше так»). Більшість здобувачів (від 88,7 до 100%) висловили задоволення лекційними матеріалами кафедри з медичної біохімії (Табл. 1).

Значна кількість опитаних висловила задоволення якістю методичних вказівок кафедри до практичних занять з дисципліни (Табл. 2).

Розроблені кафедрою робочі зошити з дисципліни здобувачі вищої медичної освіти оцінили досить позитивно (від 56,5% до 73,1% відповідей «дуже корисний» та «здебільшого корисний»).

Таблиця 1

Відповіді на питання «Чи задоволені Ви лекційними матеріалами кафебри з медичної біохімії?»

	Відповіді здобувачів освіти за спеціальностями:		
	«Медицина»	«Педіатрія»	«Стоматологія»
Так	64,5%	69,2%	75,8%
Скоріше так	24,2%	30,8%	19,5%
Скоріше ні	6,5%	–	1,3%
Ні	1,6%	–	–
Важко відповісти	3,2%	–	3,4%

Таблиця 2

Відповіді на питання «Чи задоволені Ви особисто якістю методичних вказівок кафебри до практичних занять з медичної біохімії?»

	Відповіді здобувачів освіти за спеціальностями:		
	«Медицина»	«Педіатрія»	«Стоматологія»
Так	35,5%	61,5%	46,3%
Скоріше так	25,8%	34,6%	32,9%
Скоріше ні	6,5%	–	6,7%
Ні	3,2%	–	3,4%
Важко відповісти	29,0%	3,8%	10,7%

Ефективність розроблених кафедрою навчально-методичних матеріалів, презентацій та відео лекцій, методичних вказівок та додаткових матеріалів, розміщених на платформі дистанційного навчання «LIKAR.NMU» засвідчили дані опитування, згідно з якими такими матеріалами для підготовки до практичних занять користувались від 91,9% до 100% опитаних здобувачів.

Впроваджені зміни навчальних програм для здобувачів вищої освіти спеціальностей «Медицина», «Педіатрія» та «Стоматологія», створені кафедрою медичної біохімії та молекулярної біології навчально-методичні комплекси та матеріали сприяли підвищенню якості навчання медичної біохімії та високому рівню задоволеності здобувачів.

Перспективи подальших досліджень полягають в пошуках можливостей удосконалення відео-контенту лекцій та оновленню навчально-методичних посібників з дисципліни.

Література:

1. Стеченко О. В. Біологічна та біоорганічна хімія в навчальних планах підготовки лікарів. *Наука і освіта*. 2019. № 2. С. 5–12.

2. Стеченко О. В. Зростання ролі самостійної роботи здобувачів-медиків з біологічної та біоорганічної хімії. *Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору*. 2019. № 1 (83). С. 106–119.

3. Яніцька Л. В., Стеченко О. В., Оберніхіна Н. В. Медична біохімія в навчальних планах здобувачів вищої медичної освіти за спеціальностями 221 «Стоматологія», 222 «Медицина» та 228 «Педіатрія». *Матеріали науково-практичної конференції за міжнародної участі «Освітній процес підготовки лікарів в умовах сучасного світу: виклики та перспективи»*, НМУ імені О. О. Богомольця, Київ : «Книга-плюс», 2022. С. 219–221.